

พระราชบัญญัติสมุท เอกสาร และหนังสือพิมพ์
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕

ประชาธิปไตย ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปก
เกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสมุดเอกสารและหนังสือพิมพ์ พุทธศักราช ๒๕๗๐ เพื่อประโยชน์แห่งสันติภาพและความสงบเรียบร้อยแห่งประชาชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ด้วยความแนะนำยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรโดยบทมาตราต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสมุด เอกสาร และหนังสือพิมพ์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทบัญญัติในมาตราต่อไปนี้เข้าไปในพระราชบัญญัติสมุด เอกสาร และหนังสือพิมพ์ พุทธศักราช ๒๕๗๐ และให้ถือว่าเป็นส่วนแห่งพระราชบัญญัตินั้นสืบไป

มาตรา ๔ เอกสารลับของรัฐบาลหรือของสภาในราชการซึ่งตั้งขึ้นโดยกฎหมาย หรือกิจการลับของที่ประชุมในราชการซึ่งสาธารณชนเข้าไปไม่ได้ ท่านห้ามมิให้อามาลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ก่อนได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕ เสนาบดีกระทรวงกลาโหมหรือเสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ มีอำนาจที่จะออกคำสั่งห้ามโฆษณาในหนังสือพิมพ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการทหารบกทหารเรือ หรือเกี่ยวกับการเมืองระวางสยามกับต่างประเทศแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖ หนังสือพิมพ์รายวันนั้น ถ้ามิได้ออกจำหน่ายต่อเนื่องกันเป็นเวลาสามสิบวัน ท่านให้ถือว่าใบอนุญาตหนังสือพิมพ์นั้นเป็นอันสิ้นอายุ

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ รายบimens รายเดือน หรือมีกำหนดเวลาออกจำหน่ายอย่างอื่นนั้น ถ้ามิได้ออกจำหน่ายเกินกำหนดเป็นเวลากว่าสามสิบวันไซ้ ท่านให้ถือว่าใบอนุญาตหนังสือพิมพ์นั้นเป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๗ หนังสือพิมพ์ฉบับใดโฆษณาข้อความอันเข้าอยู่ในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือตามบทบังคับแห่งพระราชบัญญัติสมุดเอกสารและหนังสือพิมพ์ พุทธศักราช ๒๕๑๐ มาตรา ๑๕ ซึ่งเจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะถอนใบอนุญาตหนังสือพิมพ์อยู่แล้วนั้น ท่านว่าสมุหพระนครบาลหรือสมุหเทศาภิบาลมีอำนาจที่จะสั่งถอนพิมพ์ให้หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นเสนอข้อความที่จะโฆษณาต่อไป มาให้เจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวตรวจก่อนในระวางเวลามีกำหนด

มาตรา ๘ ในการตรวจข่าวหนังสือพิมพ์ เจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวมีอำนาจที่จะ

- (๑) ห้ามมิให้โฆษณาหนังสือพิมพ์นั้นทั้งหมด หรือ
- (๒) อนุญาตให้โฆษณาได้ แต่ต้องเอาข้อความบางตอนออก หรือปิดข้อความบางตอนเสียไม่ให้เห็น ตามแต่เจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวจะเห็นสมควร

มาตรา ๙ ถ้าหนังสือพิมพ์ฉบับใดได้รับคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ให้เสนอข้อความให้เจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวตรวจเสียก่อน แต่ขึ้นโฆษณาโดยมิได้เสนอต่อเจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าว และมีบทประพันธ์ ซึ่งเจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวเห็นว่าควรจะห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ก็ดี หรือบรรณาธิการไม่เชื่อฟังคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวก็ดี ท่านว่านายตำรวจตั้งแต่ชั้นสัญญาบัตรขึ้นไป เมื่อได้รับแจ้งความของเจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวแล้ว มีอำนาจห้ามมิให้ขาย หรือจ่ายแจกหนังสือพิมพ์นั้นได้ หรือยึดหนังสือพิมพ์ที่ออกนั้นทุกฉบับได้

มาตรา ๑๐ บรรณาธิการคนใดไม่พอใจในคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าว จะอุทธรณ์ไปยังเสนาบดีกระทรวง

มหาดไทยก็ได้ คำชี้ขาดของเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย
นั้นให้เป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่รอฟังคำชี้ขาดของเสนาบดี
กระทรวงมหาดไทยนั้น ท่านว่าต้องปฏิบัติตามคำสั่งของ
เจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าว

มาตรา ๑๑ บรรณาธิการคนใดกระทำการฝ่าฝืนต่อบท
บัญญัติมาตรา ๔ หรือฝ่าฝืนคำสั่งเสนาบดีตามความในมาตรา ๕
หรือเมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วตามมาตรา ๖ ยังกระทำการ
พิมพ์หนังสือเพื่อจำหน่ายต่อไป ท่านว่ามีความผิดต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒ เมื่อสมุหพระนครบาลหรือสมุหเทศาภิบาล
ได้มีคำสั่งให้หนังสือพิมพ์ใด เสนอข้อความให้เจ้าพนักงาน
ผู้ตรวจข่าวตรวจเสียก่อน แต่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์นั้น
บังอาจจัดขึ้นโฆษณาหนังสือพิมพ์นั้นโดยมิได้เสนอหนังสือ
พิมพ์ต่อเจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าว ท่านว่ามีความผิดต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓ บรรณาธิการคนใดโฆษณาหนังสือพิมพ์ที่ได้เสนอต่อเจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวแล้ว แต่มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าว ท่านว่ามีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ ผู้ใดขายหรือจ่ายแจก หรือเสนอขาย เสนอจ่ายแจกซึ่งหนังสือพิมพ์ใด ๆ อันออกโฆษณาโดยมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าว โดยรู้อยู่แล้วว่าหนังสือพิมพ์นั้นออกโดยมิได้ปฏิบัติตามคำสั่ง เช่น นั้นไซ้ ท่านว่ามีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕ หนังสือพิมพ์ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ว่าเป็นหนังสือพิมพ์สามัญหรือเทคนิค หรือเป็นหนังสือพิมพ์สำหรับลงประกาศ แจ้งความ ๆ ละ ๆ หรือว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่ออกโดยมีระยะเวลานั้น ถ้าทำผิดความประสงค์ที่แจ้งไว้ตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสมุดเอกสารและหนังสือพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๗๐ ไซ้ ท่านว่าบรรณาธิการมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท

วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๔๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๙ หน้า ๔๐๗

มาตรา ๑๖ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจตั้ง
เจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวตามความในพระราชบัญญัตินี้

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๕
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับพระบรมราชโองการ

พระยามโนปกรณนิติธาดา

ประธานคณะกรรมการราษฎร

คำแถลงการณ์ คณะกรรมการราษฎร

เกี่ยวแก่พระราชบัญญัติสมุด เอกสาร และหนังสือพิมพ์
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕

เนื่องในการที่รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติสมุดเอกสาร
และหนังสือพิมพ์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ คณะ
กรรมการราษฎรเห็นสมควรออกคำแถลงการณ์ เพื่อแสดง
นโยบายของรัฐบาลในการที่ออกกฎหมายฉบับนี้

ก่อนอื่นรัฐบาลใคร่แสดงว่า การปิดปากของหนังสือ
พิมพ์นั้นไม่ใช่นโยบายของรัฐบาลนี้เลย กรรมการบางคน

ของคณะกรรมการราษฎรได้ แสดงต่อ หนังสือพิมพ์หลายครั้ง
หลายหน ว่ารัฐบาลมีความยินดีที่จะฟังคำติและคำชมของ
ประชาชน แต่ขอว่าเป็นคำติคำชมอันสุภาพและติชมด้วย
ความเที่ยงธรรม ไม่ใช่พรูสวาท ไม่ใช่ปรักปรำแกล้งกล่าว
ใส่ร้ายเสียคดี หรือยุยงส่งเสริมให้เกิดความแตกร้าวกันอัน
เป็นเหตุนำมาซึ่งความไม่สงบ หรือกล่าวความอันเป็นเชิง
ชวนมาซึ่งความยุ่งยากในทางต่างประเทศเหล่านี้เป็น ของไม่
พึงปรารถนา ประชาชนทุกคนที่มีน้ำใจอันเที่ยงธรรมเห็นแก่
ความมั่นคงความดีความงาม ความรุ่งเรือง ของบ้านเมืองแล้ว
ก็ไม่ควรมีความคิดที่จะทำเช่นนั้น ตามพระราชบัญญัติฉบับ
ก่อนเข้าพนักงานไม่มีทางจะทำอย่างไรได้ นอกจากสั่งปิด
เมื่อสั่งปิดลงไปครั้งใด ความเสียหายไม่ใช่ว่าจะเกิดขึ้นแก่
หนังสือพิมพ์ผู้กระทำผิด เป็นการเดือดร้อนแก่คนงานซึ่งเป็น
ลูกจ้างชั้นผู้น้อย บางทีไม่รู้ไม่เห็นในความผิดของหนังสือ
พิมพ์ก็พลอยต้องขาดงานทำไปด้วย เพื่อผ่อนผันความข้อนี้
จึงคิดว่า เมื่อหนังสือพิมพ์ได้ลงข่าวอันไม่สมควรแล้ว
หาอุบายอย่างไรเพียงแต่อย่าให้มีข่าวเช่นนั้นอีก และถ้าไม่
จำเป็นก็อย่าให้ถึงกับเป็นความเดือดร้อนแก่คนงานได้ ใน
ความปรารถนาเช่นนี้เกิดความคิดในมาตรา ๗ แห่งพระราช

วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๔๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ หน้า ๔๐๕

บัญญัติฉบับนี้ขึ้น ความในมาตรา ๗ นี้ ปรากฏอยู่ชัดในตัวหนังสือที่ว่า หนังสือพิมพ์ฉบับใดที่ได้กระทำผิดแล้วตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ หรือได้กระทำผิดแล้วตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับก่อนซึ่งความผิดเหล่านั้นกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานที่จะถอนใบอนุญาตปิดโรงพิมพ์ได้อยู่แล้ว แต่มาตรา ๗ นี้ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานที่จะผ่อนผันบรรเทาโทษเพียงแต่ต่อไปให้นำข่าวมาให้เจ้าพนักงานตรวจเสียก่อนตามกำหนดเวลาที่เห็นสมควร ดังนั้นหนังสือพิมพ์ก็ยังคงออกได้อยู่ คนงานก็ไม่เดือดร้อน เป็นการผ่อนหนักให้เป็นเบา

อีกประการหนึ่งข้อความบางประเภท กล่าวคือ เอกสารลับของราชการ ข่าวทหารและข่าวที่เกี่ยวกับต่างประเทศ เป็นต้น เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ถ้าหนังสือพิมพ์ฉวยผิดฉวยพลาดอาจนำมาซึ่งความยุ่งยากในราชการเป็นอันมากประการ รัฐบาลจึงเห็นควรมีบัญญัติไว้เป็นพิเศษดังในมาตรา ๔-๕

วันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๕